

การวิเคราะห์ความสมนัยระหว่างชั้นปีการศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนา
นักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชา
อุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Correspondence Analysis of Year of Study, Extra – Curricular Activities; the
Desired Attributes of Graduates and Satisfaction of Food Service Industry
Curriculum in Faculty of Home Economics Technology,
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

(Received: March 18, 2019; Revised: May 21, 2019; Accepted: May 28, 2019)

ณนท แดงสังวาลย์^{1*} ประสพชัย พสุนนท์²
Nanolin Dangsungwal^{1*} Prasopchai Pasunon²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิเคราะห์ความสมนัยระหว่างชั้นปีการศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และศึกษาแนวทางในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร และความพึงพอใจต่อหลักสูตร ประชากร คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 ที่ลงทะเบียนเรียนสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวนทั้งสิ้น 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบมาตราส่วนประเมินค่าแบบตรวจสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสมนัยผลการวิจัย พบว่า 1) ชั้นปีการศึกษากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) แนวทางในการพัฒนาเสริมหลักสูตรและความพึงพอใจต่อหลักสูตร มีดังนี้ ปีที่ 1 กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ปีที่ 2 กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการและวิชาชีพ ปีที่ 3 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม และปีที่ 4 กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสาขาวิชาควรเน้นพัฒนาการฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์และมีการประเมินผลตามโครงสร้างของหลักสูตร

¹ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Faculty of Management Science, Silpakorn University

* email: nanolin.d@rmutp.ac.th

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ความสมนัย กิจกรรมเสริมหลักสูตร ความพึงพอใจ

Abstract

The aims of this research were to investigate the correspondence analysis of year of study, extra-curricular activities; the desired attributes of graduates and satisfaction of food service industry curriculum Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon and to find the guidelines of extra-curricular activity and curriculum satisfaction development. The populations were a student who study in year 1 to 4 in food service industry curriculum at RMUTP, totally 298 persons. A questionnaire used the check lists, the statistic was used to analyze the data including frequency, percentage, mean, standard deviation, and correspondence analysis. The result of this study were as follows: 1) the correspondence between year of study, extra-curricular activities and satisfaction of food service industry curriculum Faculty of Home Economics Technology, RMUTP were not correspond significant and 2) the guidelines of extra-curricular activity and curriculum satisfaction development point out that sport and recreation activity suit for year one, an academic and vocational activity suit for year two, social or environment activity suit for year three, and art and cultural activity suit for year four. In addition, the program should focus on teacher development: make a creativity teaching plan and have an evaluation which base on curriculum.

Keywords: Correspondence analysis, Extra-curricular activities, Satisfaction

บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy of Learning) จะเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นทักษะการเรียนรู้ขั้นที่สูงขึ้น โดยเน้นทักษะการนำเอาความรู้ใหม่ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้การเรียนการสอนจึงต้องมีจุดมุ่งเน้นจำนวน 4 ด้าน คือ การสอนให้ผู้เรียนสามารถเตรียมตัวเพื่อการดำรงชีวิตในโลกที่เป็นจริง การศึกษาตลอดชีวิต มีวิธีการสอนที่ยืดหยุ่น และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจากการวิเคราะห์พันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า มหาวิทยาลัยได้มีการวางแผนพันธกิจเพื่อตอบสนองการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านความรู้ทางวิชาการ ทักษะ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเห็นได้จากการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ โดยเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่กำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วมและมอบให้คณะหรือสาขาวิชาเป็นผู้ดำเนินการจัด ประกอบด้วยกิจกรรม

วิชาการและวิชาชีพ กิฬาและนันทนาการ บำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสีงแวดล้อม เสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรม และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจ ของนักศึกษาผ่านข้อเสนอแนะหลังการเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการดำเนินงานของหลักสูตรในระดับสาขาวิชา โดยศึกษาประเด็นด้าน โครงสร้างหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษา สภาพแวดล้อมของสถานที่เรียน พบว่า นักศึกษาต่างชั้นปีที่มีช่วงอายุและระดับความรู้ที่ศึกษาในหลักสูตรมีความต้องการและทัศนคติที่ พึงพอใจต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการดำเนินงานของหลักสูตรที่แตกต่างกัน เช่น นักศึกษาชั้นปีต้น ๆ ไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ในทางตรงกันข้าม พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้นมีความต้องการ ในการเข้าร่วมกิจกรรมสนับสนุนจิตอาสา นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การจัดกิจกรรมไม่ตรงตามความต้องการ ต่อระดับชั้นปียังทำให้นักศึกษานำความรู้และทักษะไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไม่เต็มที่ และถือเป็นการสิ้น เปลืองงบประมาณและระยะเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพัตรา รักการศิลป์ และ คนอื่น ๆ (2558 : 149) พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ ระดับชั้นปี และหมู่เรียนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร แตกต่างกัน เนื่องจากนักศึกษามีวุฒิภาวะ ประสบการณ์ของการได้มีการศึกษาเนื้อหาวิชาที่มากกว่า และมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาวิทยามากกว่า จึงทำให้มีความคิดเห็นและความต้องการที่แตกต่างกัน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมกับชั้นปี และ การสร้างความพึงพอใจที่ดีของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร เป็นแนวทางที่สามารถส่งเสริมแรงจูงใจการเรียน รู้ให้แก่ นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการศึกษาด้านจัดการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า การหา ความสัมพันธ์ใกล้ชิดของตัวแปรเชิงพหุด้วยการวิเคราะห์ความสมนัย (Correspondence Analysis) เป็น วิธีวิเคราะห์ที่สามารถอธิบายตัวแปร โดยการวางตำแหน่งของตัวแปรที่ต้องการศึกษาวิจัย ซึ่งจะแสดงผล ในลักษณะรูปแบบแผนภาพความคิด (Perceptual Map) ที่สามารถเห็นภาพตำแหน่งของตัวแปรได้อย่าง ชัดเจนโดยจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในความสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความสะดวกในการนำไปวิเคราะห์ ดีความของการศึกษามากกว่าตัวเลขทางสถิติ (จิรากรณ กลินด้วง, 2558 : 25) ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางใน การพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คณะและสาขาวิชาจะต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้ง ด้านการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการพัฒนาทักษะให้มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นให้ แก่นักศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 คือ สอนให้ผู้เรียนเตรียมตัวเพื่อการ ดำรงในชีวิตในโลกที่เป็นจริง มีการศึกษาตลอดชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการสอนที่ยืดหยุ่น ด้วยเหตุคณนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีการศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรม การบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความสมนัยของชั้นปีการศึกษากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษา สู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของ นักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิต พึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชา อุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบถึงความสมนัยระหว่างชั้นปีการศึกษากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษา สู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของ นักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับระดับชั้น ปีการศึกษาและความพึงพอใจต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์บัณฑิตหรือศิลปศาสตรบัณฑิต

กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์

กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยมหาวิทยาลัยและคณะได้ดำเนินการขึ้น เพื่อเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ และความสามารถ ผ่านการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาด้านวิชาการ วิชาชีพ การบำเพ็ญ ประโยชน์ รักษาสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม และกีฬาและนันทนาการ (มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กองพัฒนานักศึกษา, 2561 : 1) กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีบทบาทเป็นส่วน เสริมเต็มเต็มคุณลักษณะความเป็นบัณฑิตให้แก่ผู้เรียนให้ได้มีโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ อันเกิดจากการเรียนรู้นอกชั้นเรียนซึ่งจะช่วยให้ได้รับประสบการณ์ชีวิตที่หลากหลายในรูปของ “ทักษะ ชีวิต” โดยประสบการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในอนาคตของผู้เรียนภายหลังจาก สำเร็จการศึกษา (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กองกิจการนิสิต, 2559 : 7)

จากการวิเคราะห์ถึงโครงสร้างพื้นฐานกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เปิดให้นักศึกษาลงทะเบียนของ มหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า โครงสร้างพื้นฐานกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักศึกษาต้องเข้าร่วมนั้น ประกอบด้วยกลุ่มกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมบังคับเลือก หรือกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น (Extra-cur-

ricular Activities Requirement) เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วมและจำเป็นต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบ 2) กิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วม (Extra-curricular Activities Free Elective) หรือกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ คือ กิจกรรมที่มุ่งบ่มเพาะและส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ ทันเทคโนโลยี มีทักษะในการสื่อสาร มีคุณภาพทางสังคม และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้บางแห่งอาจจะเรียกว่า กิจกรรมเลือกเสรี ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเป็นอิสระจากแหล่งกิจกรรมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งนี้กิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษาโดยทั่วไปสามารถสรุปได้ดังนี้ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม (Morality Activities) กิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ (Academic and Vocational Activities) กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม (Art and Cultural Activities) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม (Social or Environment Activities) และกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ (Sport and Recreation Activities)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษานั้นเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ นักศึกษาสามารถเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้การจัดการรูปแบบและกระบวนการจัดกิจกรรมจึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญ และจากการศึกษาองค์ประกอบและกระบวนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ของผู้เรียนของ บังอร เสรีรัตน์ (2560 : 164) พบว่า 5 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) แนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการและบทบาทของผู้สอน 4) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการใช้รูปแบบ ส่วนกระบวนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การดำเนินการโดยผู้สอน ระยะที่ 2 การดำเนินการโดยผู้เรียนด้วยการสนับสนุนของผู้สอน ซึ่งในแต่ละระยะต้องประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) ขั้นเริ่มต้นด้วยความพร้อม คือ การสร้างความพร้อมในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการเตรียมสมอง จิตใจ และร่างกาย อาทิเช่นการทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายและจดจำ 2) ขั้นเรียนรู้เนื้อหาสาระอย่างมีความสุข และสนุกสนานร่วมกันโดยผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจด้วยบรรยากาศที่เป็นอิสระ 3) ขั้นสมาชิกคิดร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มด้วยหลักการฝึกวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และหลักการ 4) ขั้นสรุปสิ่งสำคัญด้วยการฝึกสรุปขั้นตอนสำคัญของการเรียนรู้จากประสบการณ์ และ 5) ขั้นไตร่ตรอง คือ การฝึกให้ผู้เรียนทบทวนกิจกรรมและสะท้อนความคิดและความรู้สึกเพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในครั้งต่อไป

ด้านประโยชน์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษา พบว่า กิจกรรมกลุ่มนี้เป็นส่วนหนึ่งในการทำให้นักศึกษาเป็นผู้มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความภูมิใจในสถาบันและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความเข้าใจในพหุวัฒนธรรม (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. กองกิจการนักศึกษา, 2555 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์ (2555 : 46) ที่ศึกษาการเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ผ่านโครงการจิตอาสา โดยผลการสรุปการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า การจัดกิจกรรมโครงการจิตอาสาเป็นวิธีการที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ปัญหาของชุมชนและสังคม โดยที่ ทำให้ผู้เรียนได้รู้สึกว่าการเป็นอาสาสมัครเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม

นอกจากนี้กิจกรรมจิตอาสายังก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน ผู้สอนกับ ผู้เรียน และสมาชิกในกลุ่มจิตอาสาด้วยกัน รวมทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามของนักศึกษา พัฒนาคุณภาพจิตใจ และเกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กร

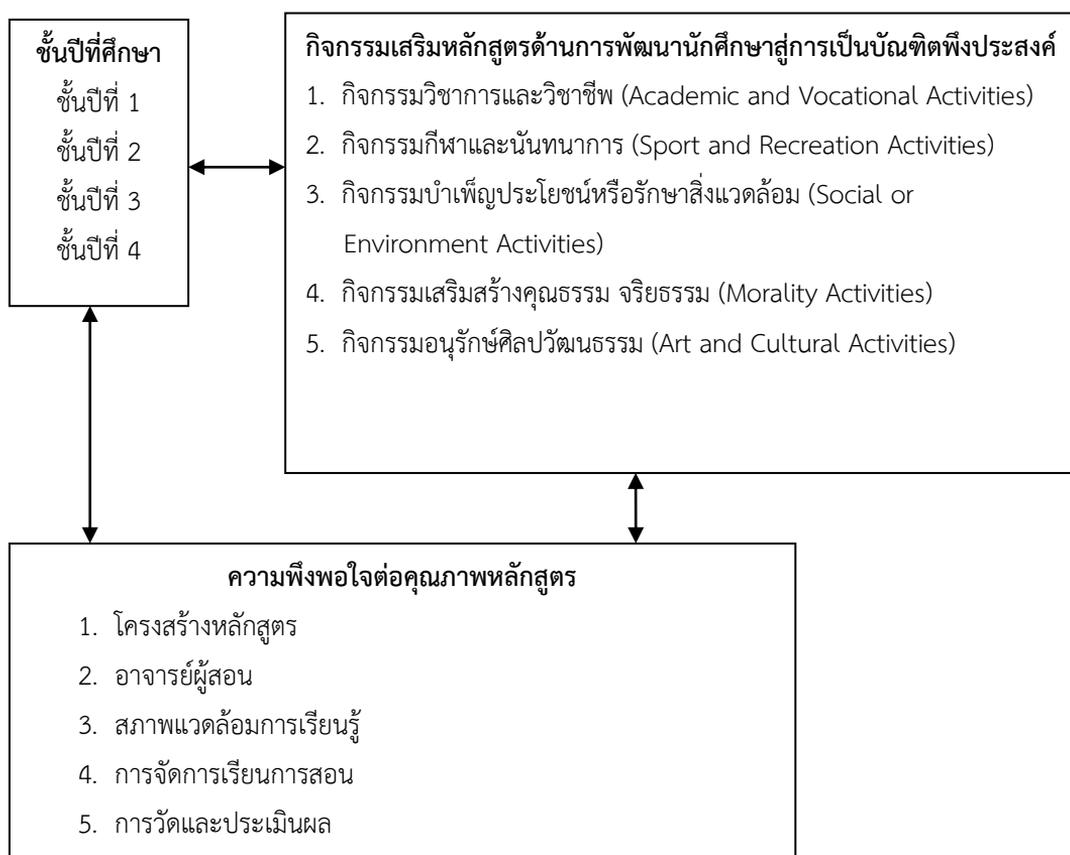
ความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตร

ความพึงพอใจต่อหลักสูตร หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อหลักสูตร ระบบ อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ กิจกรรมนันทศึกษา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การร้องเรียนของนักศึกษา (สมชาย บุญสุน, 2554 : 12) สอดคล้องกับ Alemu and Cordier (2017 : 56) กล่าวถึง ความพึงพอใจของนักศึกษา เป็นแนวคิดที่ซับซ้อนซึ่งเป็นการชื่นชมในระดับส่วนบุคคลโดยอาศัยประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องจนเป็นผลรวมของความเชื่อเชิงพฤติกรรมและทัศนคติที่มีต่อหลักสูตร โดยจากการศึกษาก่อนหน้า พบว่า นักศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรหรือสถาบันอาจดึงดูดนักศึกษารุ่นใหม่เข้ามาศึกษาด้วยการสื่อสารแบบปากต่อปาก หรือคนรู้จักและเพื่อน ๆ อย่างไรก็ตาม สถาบันควรมีการติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของนักศึกษาเพื่อจัดลำดับความสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา และวิเคราะห์แบบสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีต่อคุณภาพของการจัดการหลักสูตรและเรียนการสอน พบว่า ลักษณะของข้อคำถามในแบบสอบถามทั่วไปประกอบด้วย 5 ด้าน ทั้งนี้สามารถอธิบายความหมายในแต่ละด้านได้ ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างหลักสูตร หมายถึง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา และการนำไปใช้ ของหลักสูตร ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรที่ดีควรแสดงถึงความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ที่จะผ่านหลักสูตร โดยจุดมุ่งหมายจะเป็นตัวกำหนดทิศทาง ขอบเขต ให้แก่ผู้ศึกษา และกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมในการเรียนการสอน 2) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ คือ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านกายภาพ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย หอพักนักศึกษา ห้องเรียน สถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา การให้บริการอนามัย การจัดทำหน่วยอาหาร การบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภค และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียน เช่น สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ การบริการด้านงานทะเบียน นอกจากนี้ยังมีการจัดการด้านระบบฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวกแก่การค้นคว้าศึกษาออนไลน์ (สุขศรี สงวนสัตย์, 2558 : 143) สอดคล้องกับ วรญา ทองอุ่น และ จันจิราภรณ์ ปานยินดี (2560 : 10) ศึกษาชั้นปีการศึกษาที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า ชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในด้านสิ่งสนับสนุนที่แตกต่างกัน 3) ด้านอาจารย์ผู้สอน คือ ผู้เชี่ยวชาญในการเรียนการสอนควบคุมรักษาความเป็นระเบียบในห้องเรียน ผู้ให้คำปรึกษามีทักษะมนุษย์สัมพันธ์ที่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของผู้สอน ปฏิบัติหน้าที่ดี ปฏิบัติคุณธรรมให้กับผู้เรียนในเรื่องความสะอาด มีความสุภาพเรียบร้อย ความเสียสละ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และรับผิดชอบ ปกครองศิษย์ให้มีระเบียบวินัย และปกครองศิษย์ให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นคนดีของสังคม ประเทศชาติ

4) ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ เจตคติ และพฤติกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง เป็นกระบวนการต่อเนื่องระหว่างการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้วัดความรู้ ความสามารถ การพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงทางเจตคติทักษะ รวมทั้งผลสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำมาสู่การพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป (รังสีจันทร์ สุวรรณสิทธิกร, 2555 : 18-19) จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาทำให้สามารถสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยได้ดังนี้

กรอบแนวคิด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลพระนคร จำนวนทั้งหมด 298 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ ได้แก่ 1) กิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ ประกอบด้วย การฝึกอบรมวิชาชีพเชิงปฏิบัติการเฉพาะด้าน การจัดการแข่งขันทักษะวิชาการ การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และกิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ 2) กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ประกอบด้วย การจัดการแข่งขันกีฬา กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กิจกรรมฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจ กิจกรรมส่งเสริมป้องกันสารเสพติดและอบายมุข และกิจกรรมส่งเสริมตามความถนัด 3) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา กิจกรรมบริจาคโลหิต กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน และกิจกรรมอาสาสมัครช่วยเหลือโครงการของมหาวิทยาลัย 4) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมฝึกอบรมคุณธรรมะ กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมวันเฉลิมพระชนมพรรษา และกิจกรรมค่ายคุณธรรม และ 5) กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างประเทศ กิจกรรมส่งเสริมวันสำคัญทางประเพณีไทย กิจกรรมส่งเสริมการแต่งกายผ้าไทย กิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมอาหารไทย และกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยด้านความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตร ได้แก่ 1) โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย การจัดการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การจัดการศึกษาตลอด มีปฏิทินการศึกษาแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน ความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และวิชาเรียนมีความเหมาะสมตามความต้องการของนักศึกษา 2) อาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย คุณวุฒิและประสบการณ์ เนื้อหาและวิธีการสอนตรงตามวัตถุประสงค์หลักสูตร การพัฒนาตนเอง การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่น ๆ และคุณธรรมและจริยธรรม 3) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประกอบด้วย อุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบห้องสมุด และสถานที่พักผ่อน 4) การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การประยุกต์ใช้ความรู้ การใช้สื่อ การใช้เทคโนโลยี การใช้ภาษาต่างประเทศ และ 5) การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน กฎระเบียบ ความโปร่งใส ความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน และการใช้เทคโนโลยี

4. ระยะเวลาดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิจัยในครั้งนี้ใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวนทั้งหมด 298 คน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้คือ ช่วงเดือนธันวาคม 2561

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ และชั้นปี ตอนที่ 2 เป็นการเลือกความต้องการกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ โดยสามารถเลือกได้ 5 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ 2) กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ 3) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม 4) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และ 5) กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ตอนที่ 3 เป็นการเลือกด้านความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตร โดยสามารถเลือกได้ 5 กิจกรรม คือ 1) โครงสร้างหลักสูตร 2) อาจารย์ผู้สอน 3) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) การจัดการเรียนการสอน และ 5) การวัดและประเมินผล โดยตอนที่ 2 และ 3 นักศึกษาสามารถเลือกกิจกรรมและด้านความพึงพอใจที่ชอบสูงสุดได้เพียง 1 กิจกรรม และ 1 ด้านพึงพอใจ และตอนที่ 4 เป็นข้อมูลข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง โดยการประเมินจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจการนักศึกษาและหลักสูตร จำนวน 3 ท่าน จากนั้นพิจารณาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามจากค่า IOC (Index of item Objective Congruence) พบว่า ค่า IOC มีค่ามากกว่า 0.60 ซึ่งแสดงว่า แบบสอบถามมีความเที่ยงตรง 2) การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient: α) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ด้านความต้องการกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตร มีค่า $\alpha = 0.806, 0.813$ และ 0.856 ตามลำดับ แสดงว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระดับของตัวแปรกลุ่มสองตัวแปรรวมถึงอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างระดับต่าง ๆ ภายในแต่ละตัวแปร ในรูปแบบการแสดงผลแผนภาพการสมนัย ซึ่งจะพิจารณาระยะห่างระหว่างจุดที่อยู่ใกล้กันจะมีความสัมพันธ์ กันมาก และจุดที่อยู่ห่างกันแสดงว่ามีความสัมพันธ์ที่ห่างออกไปตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการแจกแบบสอบถามให้แก่แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 298 ชุดนั้น ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับของผู้ตอบแบบสอบถามในครั้ง

นี้จำนวนทั้งสิ้น 298 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.10 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.90 อายุมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.30 ร่องรองมา อายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.20 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 26.80 ร่องลงมา ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 25.50

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความสมนัยของชั้นปีการศึกษากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความสมนัยของชั้นปีการศึกษากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร

Dimension	Singular Value	Inertia	Chi Square	Sig.	Proportion of Inertia Accounted for	Cumulative
1. ชั้นปีการศึกษากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์						
1	.168	.028			.746	.746
2	.088	.008			.205	.951
3	.043	.002			.049	1.000
Total		.038	11.255	.507 ^a	1.000	1.000
a. 12 degrees of freedom						
2. ชั้นปีการศึกษากับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร						
1	.149	.022			.666	.666
2	.085	.007			.218	.884
3	.062	.004			.116	1.000
Total		.034	9.987	.617 ^a	1.000	1.000
a. 12 degrees of freedom						
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร						
1	.220	.049			.604	.604
2	.144	.021			.256	.860
3	.102	.010			.128	.988
4	.030	.001			.012	1.000
Total		.080	23.983	.090 ^a	1.000	1.000
a. 16 degrees of freedom						

1. ผลการวิเคราะห์ความสมนัยของชั้นปีการศึกษาต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แสดงดังตารางที่ 1 พบว่า ค่าไคสแควร์เท่ากับ 11.255 (Sig = 0.507) กล่าวคือ ชั้นปีการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

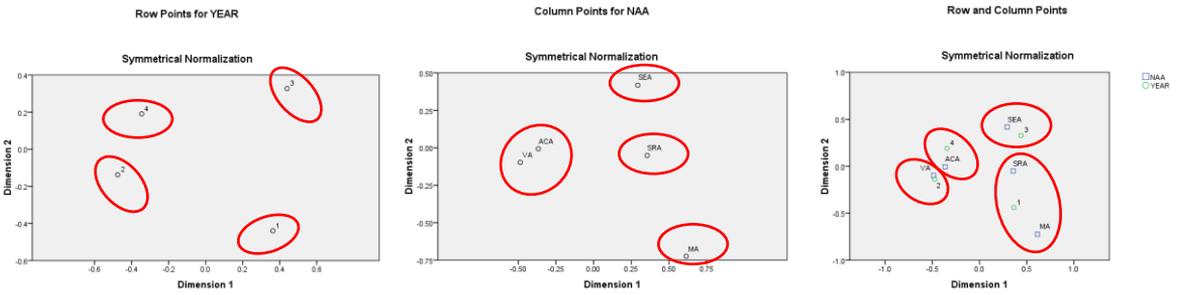
2. ผลการวิเคราะห์ความสมนัยของชั้นปีการศึกษาต่อความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แสดงดังตารางที่ 1 พบว่า ค่าไคสแควร์เท่ากับ 9.987 (Sig = 0.617) กล่าวคือ ชั้นปีการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3. ผลการวิเคราะห์ความสมนัยกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แสดงดังตารางที่ 1 พบว่า ค่าไคสแควร์เท่ากับ 23.983 (Sig = 0.090) กล่าวคือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ส่วนที่ 3 แนวทางในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. ผลการวิเคราะห์ความสมนัยโดยเลือกใช้มิติในการวิเคราะห์แบบ 2 มิติ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีการศึกษาต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ พบว่า ค่า Proportion of Inertia สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรเท่ากับ 0.951 หรือร้อยละ 95.10 และเมื่อพล็อตแผนภาพแสดงการสมนัยระหว่างชั้นปีการศึกษาต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ จะได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภาพการสมนัยระหว่างชั้นปีการศึกษา กับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษา ผู้การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ (สัญลักษณ์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษา ผู้การเป็นบัณฑิต พึงประสงค์ คือ กิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ = VA กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ = SRA กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม = SEA กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม = MA และกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม = ACA)

1.1 ภาพย่อย A1 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในชั้นปีการศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 2 กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4

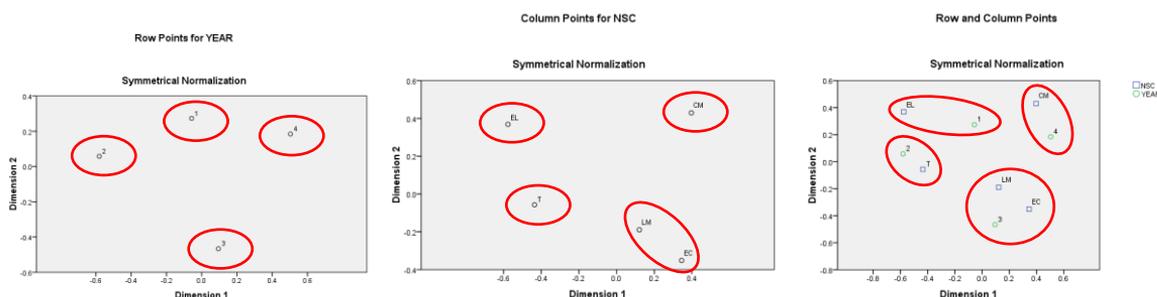
1.2 ภาพย่อย A2 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษา ผู้การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกคือ กลุ่มของกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ และกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม กลุ่มที่สองคือ กลุ่มกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม กลุ่มที่สามคือ กลุ่มของกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ และกลุ่มที่สี่คือ กลุ่มของกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

1.3 ภาพย่อย A3 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในชั้นปีและกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษา ผู้การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กลุ่มสองคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ กลุ่มสามคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม และกลุ่มสี่คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

2. ผลการวิเคราะห์ความสมนัยโดยเลือกใช้มิติในการวิเคราะห์แบบ 2 มิติ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีการศึกษากับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารพบว่า ค่า Proportion of Inertia สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรเท่ากับ 0.884 หรือ

ร้อยละ 88.40 และเมื่อพล็อตแผนภาพแสดงการสมนัยระหว่างชั้นปีการศึกษากับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร จะได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แผนภาพการสมนัยระหว่างชั้นปีการศึกษากับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร (สัญลักษณ์ของความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คือ โครงสร้างหลักสูตร = CM อาจารย์ผู้สอน = T สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ = EL การจัดการเรียนการสอน = LM และการวัดและประเมินผล = EC)

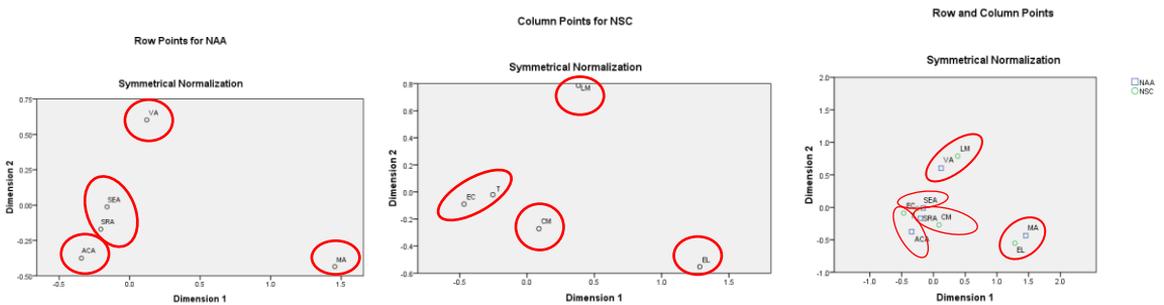
2.1 ภาพย่อ B1 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในชั้นปีการศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยกลุ่มแรก คือ กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 2 กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4

2.2 ภาพย่อ B2 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยกลุ่มแรก คือ กลุ่มสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มที่สาม คือ กลุ่มโครงสร้างหลักสูตร และกลุ่มที่สี่ คือ กลุ่มการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล

2.3 ภาพย่อ B3 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในชั้นปีและความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยกลุ่มแรก คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน กลุ่มสอง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์กับ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล กลุ่มสาม คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างหลักสูตร และกลุ่มสี่ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยเลือกใช้มิติในการวิเคราะห์แบบ 2 มิติ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร พบว่า ค่า Proportion of Inertia สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรเท่ากับ 0.860 หรือร้อยละ 86.00 และเมื่อพล็อตแผนภาพแสดงการสมนัยระหว่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร จะได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แผนภาพการสมนัยระหว่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร

3.1 ภาพย่อย C1 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกคือ กลุ่มกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มกิจกรรมกีฬาและนันทนาการและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม กลุ่มที่สาม คือ กลุ่มกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ และกลุ่มที่สี่ คือ กลุ่มกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

3.2 ภาพย่อย C2 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกคือ กลุ่มการวัดและประเมินผลและอาจารย์ผู้สอน กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มโครงสร้างหลักสูตร กลุ่มที่สาม คือ กลุ่มการจัดการเรียนการสอน และกลุ่มที่สี่ คือ กลุ่มสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

3.3 ภาพย่อย C3 สามารถแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 5 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกคือ กลุ่มกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

หรือรักษาสีแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการวัดและประเมินผล กลุ่มสอง คือ กลุ่มการเรียนรู้กิจกรรมกีฬา และเน้นหนักการมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างหลักสูตร กลุ่มสาม คือ กลุ่มกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน กลุ่มสี่ คือ กลุ่มกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และกลุ่มห้า คือ กลุ่มกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอน

การอภิปรายผล

1. ความสัมพันธ์ของชั้นปีการศึกษาต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ พบว่า ชั้นปีการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยัน อันทองทิม และ คนอื่น ๆ (2560 : 19) นักศึกษาทุกคนจะเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรหากมีเวลาว่างจากการเรียนและจะชวนเพื่อนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่อเมื่อกิจกรรมนั้นมีลักษณะสร้างประสบการณ์ และคิดว่ากิจกรรมนั้นไม่ส่งผลต่อการเรียนมากแต่เป็นสิ่งที่ผ่อนคลายจากการเรียน นอกจากนี้ยังถือเป็นโอกาสอันดีในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างสาขาวิชา นอกจากนี้ผลการวิจัยของ จุฬาพรณภรณ์ ธนะแพทย์ (2560 : 178) ยังพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากนักศึกษาในแต่ละชั้นปีมีบทบาทและภาระหน้าที่ในการเรียนที่แตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับเพศสภาพ ช่วงวัย ความสมบูรณ์ของร่างกาย และระดับความรู้

2. ความสัมพันธ์ของชั้นปีการศึกษาต่อความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร พบว่า ชั้นปีการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร สอดคล้องกับการงานวิจัยของ สุพัตรา รักการศิลป์ และ คนอื่น ๆ (2558 : 149) นักศึกษาที่มีอายุ ระดับชั้นปี และหมู่เรียนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรแตกต่างกัน เนื่องจากนักศึกษาที่มีอายุ ระดับชั้นปี และหมู่เรียนที่แตกต่างกัน จะมีวุฒิภาวะที่มากกว่า และมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา มากกว่า จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน นอกจากนี้ วรญา ทองอ่อน และจันจิราภรณ์ ปานยินดี (2560 : 10) ยังพบว่า นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการที่มีชั้นปีการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

3. ด้านความสัมพันธ์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร พบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาส่วนมากคิดว่ากิจกรรมเสริมที่จัดขึ้นเกิดจากส่วนกลางของมหาวิทยาลัย ด้วยเหตุนี้จึงให้เหตุผลว่าไม่ควรนำไปประเมินเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรซึ่งเป็นการดำเนินงานในระดับคณะ ในทางตรงกันข้ามหากคณะต้องการเพิ่มระดับความพึงพอใจของนักศึกษานั้นคณะควรสร้างการรับรู้ถึงการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Alemu and Cordier (2017 : 63) ที่แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ชีวิตและสนับสนุนการสร้างประสบการณ์ชีวิตเป็นปัจจัยที่ส่งผล

ต่อการรับรู้ถึงการสนับสนุนและเพิ่มระดับความพึงใจต่อหลักสูตรที่มากขึ้น

4. จากการแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในระหว่างชั้นปีและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ ด้านพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาอยู่ในช่วงเริ่มต้นการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ ประกอบกับทางคณะได้จัดกีฬาสามสัมพันธ์น้องพี่ให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้ร่วมกิจกรรมกับรุ่นพี่เป็นประจำทุกปี กลุ่มสองนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ กลุ่มสามนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีแกวเดิ้ล้อม นูรีมี อาแว และ คนอื่น ๆ (2558 : 611) กล่าวถึง การอยู่ร่วมกันในสังคมในยุคของการแข่งขันทำให้ทุกคนต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและมีแนวโน้มหาผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม แนวทางในการแก้ปัญหา คือ การเสริมสร้างคนให้มีจิตสาธารณะ และกลุ่มสี่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมองค์กรและลักษณะรายวิชาที่จัดให้ศึกษาในช่วงชั้นปีที่ 4 ของสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมเน้นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของไทย เช่น วิชาโครงการพิเศษ ผู้สอนได้ปลูกฝังให้นักศึกษามุ่งมั่นการองค์ความรู้ที่ได้รับสู่การพัฒนาศิลปวัฒนธรรมในอุตสาหกรรมบริการอาหารของไทย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฬารัตนธรรมณ์ ธนะแพทย์ (2560 : 176) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ส่วนหนึ่งเกิดจากผู้สอนได้ปลูกฝังให้นักศึกษาในหลักสูตรเล็งเห็นถึงความสำคัญของศิลปะและวัฒนธรรมของไทย

5. การแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในระหว่างชั้นปีและความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม โดยกลุ่มแรก คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน กลุ่มสอง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล จะเห็นได้ว่า ทั้งสองกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กับตัวอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมาก จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษที่ผ่านมาของ Nurunnabi and Abdelhadi (2019 : 81) พบว่า ด้านประสิทธิภาพของผู้สอนประจำวิชาที่ประกอบด้วยความสามารถในการอธิบายเนื้อหา ความกระตือรือร้นในการสอน และความสามารถในการออกแบบการสอนที่น่าสนใจ เป็นด้านที่มีระดับผลความพึงใจของนักศึกษามากที่สุด ส่วนกลุ่มสาม คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างหลักสูตร สอดคล้องกับการศึกษาของ อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และ อรชร ศรีไทรล้วน (2557 : 69) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาล ศาสตร์บัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากนักศึกษาได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรก่อนเข้าศึกษาและเมื่อได้ศึกษาหลักสูตรตามความต้องการจึงมีความพึงพอใจ และกลุ่มสี่ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ Zimmermanabc, Eatond

and Mortelabc. (2017 : 613) กล่าวถึงทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ ว่า นอกเหนือจากวันปฐมนิเทศนักศึกษาแล้วนั้น การให้แนวทางการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยจะสามารถเพิ่มระดับความเชื่อมั่นในด้านความสามารถในการแก้ปัญหา และวัฒนธรรมองค์การด้านการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สาขาวิชาควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละชั้นปี ดังนี้ กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ กีฬา และนันทนาการสำหรับชั้นปีที่ 1 กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการและวิชาชีพเฉพาะทางสำหรับชั้นปีที่ 2 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อมสำหรับชั้นปีที่ 3 และกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสำหรับชั้นปีที่ 4

2. เพื่อเพิ่มระดับความพึงใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร สาขาวิชาควรเน้นพัฒนาการฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตามโครงสร้างของหลักสูตร และจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อความสะดวกในการสำรวจข้อมูลสำหรับจำนวนนักศึกษาในระดับคณะหรือมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยควรวางแผนการเก็บข้อมูลร่วมกับสำนักวิทยบริการของมหาวิทยาลัย เพื่อส่งแบบสำรวจออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันของมหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยผลจากการได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวมทั้งจากนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

รายการอ้างอิง

- จิราภรณ์ กลิ่นด่าง. (2558). ศึกษาตำแหน่งทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ผลไม้ไทยแปรรูปในการรับรู้
ของนักท่องเที่ยวชาวจีน โดยการวิเคราะห์ความสมนัย (Correspondence analysis).
(วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- จุฬาพรธมภรณ์ ธนะแพทย์. (2560). ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย
สวนดุสิต*, 13, 170-180.
- นิภา กู้พงษ์ศักดิ์. (2555). การเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ผ่านโครงการจิตอาสา.
*วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ*, 14(1), 41-47.
- นุริมี อาแว และ คนอื่น ๆ. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปะนาละ (รัฐอุทิศ). *รายงานสืบเนื่องจาก
การประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings)
เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15*, 15, 605-614.
- บังอร เสรีรัตน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร.
วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม (e-JODIL), 7(2), 164-181.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กองกิจการนิสิต. (2559). *คู่มือกิจกรรมเสริมหลักสูตร โครงการก้าวแรกสู่
ศาสตร์แห่งแผ่นดิน 2559 KU 76*. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2561, จาก http://nisit.kasetsart.org/manual/manual_ku76.pdf
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กองพัฒนานักศึกษา. (2561). *คู่มือกิจกรรมเสริมหลักสูตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2561,
จาก <http://std.offpre.rmutp.ac.th>
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. กองกิจการนักศึกษา. (2555). *คู่มือกิจกรรมเสริม
หลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษา Activity transcript*. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2561,
จาก <http://intranet.pn.psu.ac.th>
- รังสีจันทร์ สุวรรณสทิศกร. (2555). *รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เรื่อง การศึกษา
ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา LSC 305 การจัดการผู้ขาย
ปัจจัยการผลิตสัมพันธ์*. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://www.spu.ac.th/tlc/files/2014>

- วรรณาทองอุ้น และ จันจิราภรณ์ ปานยีนดี. (2560). ความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 2(1), 1-12.
- สมชาย บุญสุน. (2554). ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระนครศรีอยุธยา.
- สุขศรี สงวนสัตย์. (2558). รายงานความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการจัดบริการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561, จาก http://www.sd.rmutt.ac.th/?wpfb_dl=207
- สุพัตรา รักการศิลป์ และ คนอื่น ๆ. (2558). ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาการบัญชีที่มีต่อหลักสูตรบัญชีบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2558. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 8(2), 141-151.
- สุรียัน อันทองทิม และ คนอื่น ๆ. (2560). การปรับตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สถาบันอุดมศึกษาภายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 23(1), 18-25.
- อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และ อรชร ศรีไทรล้วน. (2557). ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2556 ต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. *วารสารเกื้อการุณย์*, 21(3), 59-76.
- Alemu, Aye Mengistu and Cordier, Jason. (2017). Factors influencing international student satisfaction in Korean universities. *International Journal of Educational Development*, 57(1), 54–64.
- Nurunnabi, Mohammad and Abdelhadi, Abdelhakin. (2019). Student satisfaction in the Russell Group and Non-Russell Group Universities in UK. *Data in Brief*, 22, (February), 76–82.
- Zimmermanabc, Anne Peta, Eatond, Rebecca and Mortelabc, de Theavan. (2017). Beyond orientation : Evaluation of student lifecycle activities for first-year Bachelor of Nursing students. *Collegian*, 24(6), 611-615.

